

השופטים **משוב**

2 0 1 4

כן להיזון חוזר

במערכת בתי המשפט אין הליך מקצועי לבחינת פעולת השופט ולמידתו באופן מעמיק כדי לאפשר לו ולמערכת להשתפר. הליך של היזון חוזר, שנשמע פחות מאיים מ"משוב", הוא ראוי ויעיל, וטוב יהיה לנו אם השופטים ישתתפו בו

תומר ישראל

נים עיקריים הנשמעים כבסיס להתנגדות התקיפה לקיומו של היזון חוזר בהליך השיפוטי ואת חוסר ההיגיון בהם, ובהמשך אסביר מדוע לטעמי בכל זאת ישנה התנגדות.

(1) כניסת תרבות הרייטינג אל בתי המשפט; (2) קיומו של נציב תלונות הציבור על שופטים כגורם מבקר מספיק; (3) אם כבר היזון חוזר, אז שייערך על ידי הציבור; (4) חוסר יעילות.

תרבות הרייטינג. כניסת תרבות הרייטינג לבתי המשפט היא הסיבה העיקרית שעליה חזרו נשיאי בית המשפט העליון כבסיס להתנגדותם הנחרצת. בלי להיכנס לפירושו המדויק של המונח "תרבות הרייטינג" אפשר לומר בוודאות גמורה כי תרבות הרייטינג כבר נכנסה לבתי המשפט. בין שנרצה ובין שנתנגד, התרבות הזו היא חלק מחיינו, והתעלמות מכניסתה אל המשפט רק תפגע

היזון חוזר הוא מה שקרוי באנגלית Feedback, והוא מוגדר כמידע הנאסף על פעילות מסוימת, נשלח בחזרה למקור ומשמש לפיקוח או לתיקון פעולות עתידיות. ההיזון החוזר מצוי בכלכלה, ברפואה, בחינוך, באקדמיה ובהייטק, ואפילו כבר קיים יישומון לביצועו. מדובר בכלי הערכה ידוע ומוכר בארץ ובעולם, והוא משמש לשיפור ולהתייעלות במרבית החברות והמערכות הגדולות.

ומה על מערכת המשפט בישראל? באפריל 2014 התחילה לפעול נציבות הביקורת על מערך התיב"ע (פרקליטות ואח') לאחר לחץ רב להקמתה שהפעילו גורמים שונים ובהם הפורום המשפטי. הנציבות, אשר תקבל בין השאר פניות מן הציבור, היא הדבר הקרוב ביותר להיזון חוזר שיש היום למערכת המשפט של מדינת ישראל. ומה בדבר ההליך השיפוטי ובתי המשפט? להלן אביא ארבעה טיעוני

עו"ד תומר ישראל, הפורום המשפטי למען ארץ ישראל

תרבות הרייטינג כבר נכנסה לבתי המשפט. אם נרצה ואם לאו, התרבות הזאת היא חלק מחיינו, והתעלמות מכניסתה אל המשפט רק תפגע באפשרות לפקח עליה

לרגליים שלך מגיע, עו"ד

פשרה - טובה לבית המשפט,
לא לריצות הבוקר שלך בפארק.

אנחנו במדיפוט יודעים כמה האימונים חשובים לך וכמה מתסכלת יכולה להיות פציעת ריצה. זה יכול להיות הקרסול, הברך, ההמסטרינג, או הארבע-ראשי. התוצאה זהה: כאב מתגבר וקושי להמשיך באימונים.

מדרסי הפרימיום של מדיפוט נשענים על טכנולוגיה מתקדמת ועל 75 שנות ניסיון. המדרסים תוכננו בשיתוף פעולה עם ספורטאים ונועדו להקטין למינימום את הנזקים המצטברים לרגליים במהלך ריצה.

נשמח לארח את חברי לשכת עורכי הדין לאבחון מקצועי חינם על ידי המומחים של מדיפוט. תנאים מיוחדים לחברי הלשכה על מגוון מדרסי הפרימיום ונעלי הריצה.

שכבות ברמת קושי משתנה

בלימת זעזועים דינמית

נוחות מקסימלית

תנאים מיוחדים לחברי הלשכה

משנת 1939

מדיפוט

נעליים • מדרסים • תוצאות

www.medifoot.co.il

סניף הנמל, הירקון 307 (פינת ירמיהו) תל אביב. טלפון: 03-6021993 | סניף הכרמל, שד' מאפו 13 חיפה. טלפון: 04-8256365 | סניף המפלצת, רח' אורוגוואי 1 ירושלים. טלפון: 02-64298483 | סניף העמק, רח' השקדים 1 טבעון. טלפון: 052-8616150 | סניף הים האדום, מרכז הופמן, רח מדיין 12 אילת. טלפון: 08-6332657

משוב השופטים

2014

עורכי הדין הם המשתמשים הישירים של בתי המשפט ולהם עניין רב בייעול המערכת, דבר שיגדיל השתתפות בהליך וולונטרי של היזון חוזר, וזאת בשונה מהציבור הרחב אשר נתקל במערכת לעיתים רחוקות

באפשרות לפקח עליה. זאת ועוד, אבקש להזכיר כי תרבות הרייטינג אינה רק "האח הגדול" ו"כוכב נולד" אלא גם ויקיפדיה, ווטסאפ, פייסבוק, טד ואף טוויטאפ המתנהל לא פעם מבית המשפט העליון. עם זאת ישנו מסר מרגיע: היזון חוזר אינו פסק דין בעזרת מסרונים, ומועדי הדיונים לא ייבחרו על פי שעות הפריים-טיים של הרשות השנייה.

■ נציב תלונות הציבור על שופטים. ראשית, תפקידו של הנציב, הפועל מכוח חוק, הוא קבלת ביקורת שלילית, תלונות. מנגד, היזון חוזר הוא פעור לה יזומה לקבלת נתונים ובחינתם – וזו, בין השאר, ערוכה גם לקבל ביקורת חיובית. שנית, הנציב הוא שופט לשעבר (מי שראוי לכהן כשופט בית המשפט העליון), ונראה כי למרות החסמים בחוק הוא יתקשה להעביר ביקורת ישירה ועניינית על חבריו. שלישית, לנציב יש סמכויות בירור, אך אין לו סמכויות ביצוע של ממש. אחרונה, תפקידו של הנציב הוא חשוב. עליו לבחון בעיניים משפטיות מקצועיות התנהלות שיפוטית נקודתית, ועליו לשמש מוקד לבירור תלונות הציבור. עם זאת, אין ביכולתו לבחון התנהלות לאורך זמן ולהחליף את דעתם של אלפי עורכי דין הנמצאים כמעט מדי יום בבתי המשפט השונים.

■ היזון חוזר על ידי הציבור. מדובר בהצעה שפירט השופט מנחם קליין במאמרו על "השפיטה המתגוננת" (מנחם (מריו) קליין, "תופעה חדשה ומדאיגה: השפיטה המתגוננת", **עלון השופטים ע"ש שמוליק ברוך ז"ל** בעריכת השופטים קובו, סורר קר וארניה, מס' 3, ינואר 2010). השופט קליין ציין כי לטעמו ראוי לערוך היזון חוזר על ידי מתדיינים כפי שנהוג במדינות דרום אמריקה. לטעמי הרעיון טוב ועשוי לסייע רבות בשיפור ובהתייעלות. כמו כן הוא בוודאי יסייע להעביר מסר של אכפתיות והתחשבות בציבור המתדיינים והתמקדות בחוויה השיפוטית במקום בתוצאה. עם זאת, בחלק נכבד מן הדיונים ומההליכים האזרח אינו נמצא, בהליכים פרוצדורליים הוא אינו מעורב, ובקאותו בהליכים המשפטיים המתנהלים ובנורמות המקובלות פחותה בהרבה מזו של עורכי הדין. עורכי הדין הם ה"משתמשים" הישירים של בתי המשפט (Officer of the court) ולהם עניין רב בייעול המערכת, דבר שיגדיל השתתפות בהליך וולונטרי של היזון חוזר.

זאת בשונה מהציבור הרחב, אשר נתקל במערכת לעיתים רחוקות ובמקרי "אין ברירה".

■ חוסר יעילות. לחוסר היעילות שבעריכת היזון חוזר למערכת המשפט הושמעו לא מעט הסברים, כגון חוסר יעילות סטטיסטית, חוסר התייחסות ראוי מצד השופטים, חוסר יכולת לשנות פרמטרים אישיותיים של שופט ונקמנות אישית של עורכי דין. על כל אלה אפשר להשיב בפשטות; הליך התייעלות עושים ביעילות. במילים אחרות, שיתוף פעולה מצד השופטים, עזרתם בבחירת המומחים שיערכו את השאלונים, סיועם בבחינת הפרמטרים הנכונים ושיבתם ב"שולחן עגול" עם כל הנוגעים בדבר יסייעו להביא לתוצאות הטובות ביותר.

אם כן, מדוע בכל זאת קיימת התנגדות? בוודאי חשתם בזמן הקריאה בחסרונו של השם הנפוץ יותר להיזון החוזר. לטעמי, הסיבה להתנגדותם החריפה של השופטים להליך כזה הוא שמו. השם הוא משוב נסו לדמיין מה תשיבו כשיבקשו מכם להעביר משוב על מישהו; נסו לחשוב מה תרגישו כשמישהו יעביר משוב על עבודתכם. משוב מעורר אצל בני אדם הרגשה של התערבות שלילית מבחוץ, של ביקורת לא נעימה.

מנהל המכון להשתלמות שופטים, המשנה לנשיא בית המשפט העליון בדימוס שלמה לוי, סיפר כי אחת הבעיות המרכזיות בהליך השיפוטי היא חוסר יכולתו של השופט לקבל היזון חוזר בדרך כלל. ד"ר לימור זר-גוטמן, אשר דנה במנגנוני הביקורת של התנהלות השופטים, טענה כי השופטים בישראל מגלים העדפה מהותית למישור האתי-פנימי. אפשר לתהות מה היה נפסק לו עמד הנושא לדיון לפני בית המשפט העליון. מה היה פוסק אז בית המשפט על החרם המקצועי, על חופש ההתאגדות, על חופש הביטוי ועל חופש העיסוק.

לסיכום, במערכת בתי המשפט בישראל אין הליך מקצועי לבחינת פעולת השופט וללמידתו באופן מעמיק ולאורך זמן כדי לאפשר לו ולמערכת להשתפר, אף על פי שלכל אדם יש מה לשפר, גם לשופטים בישראל. הליך של היזון חוזר הוא ראוי ויעיל, וטוב יהיה לנו אם שופטינו המצוינים, ללא שמץ של ציניות, ישתתפו בו. שם ההליך אינו המהות; נקרא לו "היזון חוזר", נקרא לו "משוב" או נשכל אותיות ונקרא לו "בושם" – ההליך וההתייעלות הם החשובים. ☞

מבצע עם טאץ' מיוחד!

זובצקי. זקס. אורנצקי

רוכשים תוכנת קומיט ומקבלים טאבלט מתנה!

חשבים מזמינה אתכם לרכוש את תוכנת קומיט, התוכנה המובילה לניהול יעיל ומתקדם של משרד עורכי דין וליהנות מטאבלט חדשני מתנה וממגוון כלים שימושיים:

■ אלפון ■ תיקים ■ מסמכים ■ הוצאה לפועל ■ מחשבוני ועוד

■ קלה ופשוטה להפעלה ■ משרתת את משרדי עו"ד המובילים בישראל
■ חיוב לקוחות מדויק ומעקב אחר גבייה ■ מאפשרת גמישות בהתאם לצרכי הלקוח

חשבים
חשובים להצלחה שלך!

www.commit.co.il | 03-5680808

 COMMIT

*בכפוף לתנאי המבצע. ללא כפל מבצעים. ברכישת קומיט אישית בלבד. התמונה להמחשה בלבד.